

Lingo Grammar Matrix

Süntaksiteooriad ja -mudelid 2005/06

Kaili Müürisep

ATI

9. märts 2006

- Suuremahuliste grammatikate loomise keskkond
- Kasutatud inglise, jaapani, hispaania, kreeka, norra keelte grammatikate kirjutamiseks
- Sisaldab keeleuniversaalseid hüpoteese:
 - ▶ Sõnad ja fraasid kombineeruvad luues suuremaid fraase.
 - ▶ Fraasi semantika sõltub fraasi sõnade semantikast
 - ▶ Enamikul fraasidest on põhjana esinev tütar.
 - ▶ Põhi määrab, millised on argumendid ja kuidas nad semantiliselt kombineeruvad.
 - ▶ Laiendid määravad, millist tüüpi põhja nad laiendavad ja kuidas nad semantiliselt kombineeruvad.
 - ▶ Leksikalised ja süntaktilised reeglid ei saa eemaldada semantilist informatsiooni.

- HPSG - Head Driven Phrase Structure Grammar, Peajuhitav fraasistruktuurigrammatika, üldine süntaksiteooria
- LKB - Lexical Knowledge Base, grammatika kirjutamise keskkond
- tdl - Type Description Language, HPSG realiseering
- Grammar Matrix - grammatika loomise pakett, koosneb tdl-is kirjutatud grammatikafailidest ja Lispis kirjutatud initsialiseerimisskriptidest

Skriptist

- Grammatika on jaotatud mitmete failide vahel
- Osa neist on .tdl-failid, osa Lispi failid
- script-fail näitab, millised failidest sisse lugeda

Tüübikirjeldused

```
sign := avm &  
[ SYNSEM synsem,  
  ARGS list,  
  STEM list ] .
```

```
lex-item := sign.
```

```
phrase := sign.
```

```
synsem := avm &  
[ LOCAL local,  
  NON-LOCAL non-local ] .
```

Tüübikirjeldused II

```
local := avm &  
[ CAT cat,  
  CONT mrs,  
  ARG-S list ] .
```

```
cat := avm &  
[ HEAD head,  
  VAL valence ] .
```

```
valence := avm &  
[ SUBJ list,  
  SPR list,  
  COMPs list ] .
```

Leksikon

```
dog := word &  
[ ORTH "dog",  
  HEAD noun & [ AGR 3sing ],  
  SPR < [ HEAD det & [ AGR 3sing ] ] >,  
  COMPS < > ].
```

```
barks := word &  
[ ORTH "barks",  
  HEAD verb,  
  SPR < phrase & [ HEAD noun & [ AGR 3sing ] ] >,  
  COMPS < > ].
```

Reeglid I

```
head-complement-rule := phrase &
[ HEAD #head,
  SPR #spr,
  COMPS #comps,
  ARGS < [ HEAD #head,
    SPR #spr,
    COMPS [ FIRST #1 & [ SPR < > ],
    REST #comps ]],
    #1 > ].
```


Reeglid II

```
head-specifier-rule := phrase &
[ HEAD #head,
  SPR < >,
  COMPS #comps,
  ARGS < #1 & [ SPR < >,
COMPS < >],
    [ HEAD #head,
  SPR < #1 >,
  COMPS #comps & < > ] > ] .
```

Plaanid

Homme katsume süsteemi käima saama
Uurime inglise keele grammatikat
Täiendame leksikoni

Kodus mõtlete välja oma eestikeelse testlausete hulga

Järgmine kord hakkame eesti keele lihtlausetele grammatikat kirjutama